

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 48

din 11 Februarie 2009

Cu nr. 236/IJ/181/SIJ/2009, Inspecția judiciară - Serviciul inspecție judiciară pentru judecători a înaintat Secției pentru judecători rezultatul verificărilor efectuate la Tribunalul Dolj cu privire la împrejurările întreruperii executării pedepsei aplicate condamnatului Gorbunov Serghei (Victor), urmare articolelor apărute în mass – media.

Analizând aspectele constatate cu ocazia controlului desfășurat la această instanță, Secția pentru judecători Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

1.La data de 19 octombrie 2007 a fost înregistrată la Tribunalul Dolj - Secția penală, cererea de întrerupere a pedepsei formulată în nume personal de condamnatul Gorbunov Serghei, cetățean al Republicii Moldova, deținut în Penitenciarul de Maximă Siguranță Craiova, pentru executarea pedepsei de 15 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr. 359/P/7.07.2005 a Tribunalului Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 2353/11.04.2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În motivarea cererii, întemeiată pe dispozițiile art. 455 raportat la art. 453 lit. a) din Codul de procedură penală, condamnatul a invocat faptul că suferă de o boală care-l pune în imposibilitate de a executa pedeapsa.

În vederea soluționării dosarului, înregistrat sub nr. 19472/63/2007, instanța a dispus efectuarea unei expertize medico - legale pentru a se stabili dacă persoana condamnată prezintă afecțiuni care fac imposibilă executarea pedepsei.

Prin raportul de expertiză medico-legală nr. 81/AC7 din 4.12.2007 s-a concluzionat că „numitul Gorbunov Serghei de 28 ani, prezintă diagnosticul: tulburare de personalitate AO. Cameră interioară mică în periferie, crize de subatacuri de glaucom cu unghi închis, Rectocolită ulcero - hemoragică. Pentru tratamentul oftalmologic (așa cum rezultă din actele medicale) necesită intervenție chirurgicală de urgență. Această intervenție nu poate fi efectuată decât în rețeaua Ministerului Sănătății neputând fi efectuată în rețeaua sanitară a ANP.

Opinăm pentru întreruperea executării pedepsei pentru o perioadă de 2-3 luni (pentru intervenție chirurgicală), după care cazul va fi reexaminat”.

Față de concluziile actului medical procurorul de ședință a pus concluzii de admitere a cererii.

Prin Sentința penală nr. 550/5.12.2007, instanța a respins cererea de întrerupere a executării pedepsei cu motivarea că, pe de o parte, din concluziile raportului medico - legal nu rezultă că bolile de care suferă condamnatul l-ar pune în imposibilitatea executării pedepsei, iar pe de altă parte, pentru faptul că nu este îndeplinită cealaltă condiție prevăzută de lege, respectiv ca lăsarea în libertate a condamnatului să nu prezinte pericol concret pentru ordinea publică, avându-se în vedere infracțiunile pentru care a fost condamnat anterior (omor, tâlhărie, nerespectarea regimului armelor), existând riscul comiterii și altor fapte cu grad ridicat de pericol social.

În afara celor două aspecte pe care s-a întemeiat soluția, instanța, în considerentele sentinței, a făcut aprecieri și cu privire la locul unde ar putea fi efectuată intervenția chirurgicală, menționându-se că „ar putea fi efectuată sub pază într-o unitate sanitară a ministerului Sănătății”.

Prin Decizia penală nr. 5 din 18.01.2008, Curtea de Apel Craiova - Secția penală a respins ca nefondat recursul declarat de către condamnatul Gorbunov Serghei, cu motivarea că „din observarea actelor de la dosarul cauzei, se desprinde faptul că respectivul condamnat a săvârșit pe teritoriul țării noastre mai multe infracțiuni de

violență iar prin hotărârea de condamnare s-a dispus și expulzarea acestuia, elemente ce justifică aprecierea instanței făcută în sensul că recurentul prezintă pericol concret pentru ordinea publică, o dată lăsat în libertate”.

În urma verificărilor efectuate de Inspecția judiciară, rezultă că în acest dosar, atât instanța de fond cât și instanța de recurs au analizat îndeplinirea ambelor cerințe prevăzute de art.453 alin.1 lit.a) raportat la art.455 din Codul de procedură civilă (existența unei boli grave care face imposibilă executarea , dar și existența unui pericol concret pentru ordinea publică), făcând referire la o eventuală soluție de internare sub pază a condamnatului într-o unitate medicală din rețeaua Ministerului sănătății, fără însă a materializa o astfel de soluție.

2. Cea de-a doua cerere de întrerupere a executării pedepsei, formulată la data de 10 ianuarie 2008 (la două zile după soluționarea recursului) de către condamnatul Gorbunov Serghei, care a invocat aceleași temeiuri de fapt și de drept, a făcut obiectul dosarului nr.1256/63/2008, cauză în care instanța, la primul termen de judecată, a dispus efectuarea unei expertize medico-legale pentru a se stabili dacă petentul condamnat suferă de vreo afecțiune, iar în caz afirmativ, să se precizeze aceste afecțiuni, durata tratamentului și de asemenea, dacă pun condamnatul în imposibilitatea executării pedepsei în regim de detenție, urmând să se indice și perioada pentru care se opinează în legătură cu întreruperea executării pedepsei.

Prin Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008, Tribunalul Dolj a respins cererea condamnatului Gorbunov Serghei Victor, cu motivarea că, deși așa cum rezultă din Raportul de expertiză nr.9/A1C7/25.02 2008, afecțiunile de care suferă condamnatul nu pot fi tratate în rețeaua Administrației Naționale a Penitenciarelor, necesitând intervenție chirurgicală de urgență ce nu poate fi efectuată decât în rețeaua Ministerului Sănătății, în cauză nu sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de lege pentru întreruperea executării pedepsei, întrucât, lăsarea în libertate a condamnatului prezintă pericol pentru ordinea publică, acesta mai fiind condamnat, printre altele, pentru infracțiuni de omor deosebit de grav și omor calificat, precum și pentru infracțiuni de tâlhărie, la care se adaugă comportamentul necorespunzător în detenție.

Totuși, instanța a dispus, având în vedere concluziile raportului de expertiză potrivit căreia deținutul prezintă o afecțiune ce necesită intervenție chirurgicală de urgență (glaucom), și ținând seama de dispozițiile art. 4 alin. 1) din Legea nr. 275/2006 și art. 50 din aceeași act normativ privind dreptul deținuților la asistență medicală, internarea condamnatului sub pază într-un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, în vederea efectuării acestei intervenții chirurgicale.

În urma admiterii recursurilor declarate de parchet și de condamnatul Gorbunov Serghei, prin Decizia penală nr. 548 din 29.08.2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală, a fost casată în totalitate Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 și trimisă cauza spre rejudecare. În motivarea deciziei s-a arătat că: „pe de o parte, expertiza medico-legală nu stabilește dacă boala de care suferă condamnatul face imposibilă executarea în continuare a pedepsei, iar pe de altă parte, este evident că în raport de dispozițiile art. 455 raportat la art. 453 alin. 1) lit. (a) din Codul de procedură penală, măsura de internare sub pază a condamnatului pentru efectuarea intervenției chirurgicale, apare ca lipsită de temei legal. Însă, chiar dacă s-ar justifica o astfel de dispoziție, trebuia instituită în cadrul unei soluții de admitere a cererii, iar nu după respingerea acesteia cum greșit a procedat instanța”.

După casare dosarul a fost înregistrat la Tribunalul Dolj-Secția penală sub nr. 16274/63/2008, situație permisă de dispozițiile art.99² alin. 4, modificat, potrivit cu care: „în situația casărilor cu trimitere spre rejudecare, ori în alte situații în care în mod obiectiv programul nu permite păstrarea aceluiași număr, se va genera un nou număr în sistem informatic”.

În rejudecare, prin Sentința penală nr. 449 din 27 octombrie 2008, instanța a respins cererea de întrerupere a executării pedepsei, reținând că aceasta a rămas fără obiect, în condițiile în care deținutul se afla deja în întreruperea executării pedepsei din data de 16.05.2008.

3. Cea de-a treia cerere de întrerupere a executării pedepsei, formulată la instanță de apărătorul ales al condamnatului Gorbunov Serghei, solicitare fundamentată pe aceleași temeiuri de fapt și de drept, a fost înregistrată la Tribunalul Dolj la data de

15.01.2008, respectiv la cinci zile de la formularea celei de a doua cereri și cu trei zile înaintea soluționării recursului în primul dosar.

Această cerere a făcut obiectul dosarului nr. 1932/63/2008 soluționat prin Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008, în baza căreia a fost admisă cererea de întrerupere a executării pedepsei pe o durată de trei luni, deși a fost fundamentată pe aceleași temeiuri de fapt și de drept, cât și pe același Raport de expertiză întocmit de Institutul de Medicină Legală Craiova, respectiv cel înregistrat sub nr.9/A1C7/25.02.2008 (depus și în dosarul nr. 1256/63/2008 al Tribunalului Dolj în care s-a pronunțat Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008), totodată, impunându-i-se condamnatului măsurile de supraveghere prevăzute de art. 453¹ din Codul de procedură penală.

Având în vedere rezultatul verificărilor efectuate de Inspecția judiciară la nivelul Tribunalului Dolj, cu privire la modul de soluționare a cererilor de întrerupere a executării pedepsei formulate de condamnatul Gorbunov Serghei, Secția pentru judecatori reține existența unei practici neunitare a completelor Secției penale din cadrul acestei instanțe asupra acelorași probleme de drept.

Astfel, din prezentarea conținutului soluțiilor pronunțate în judecarea celor trei cereri ale condamnatului rezultă faptul că în timp ce Sentințele penale nr. 550/5.12.2007 și nr. 143 din 26.03.2008 rețin că nu sunt întrunite toate cerințele prevăzute de lege pentru întreruperea executării pedepsei (făcând referire la neîndeplinirea celei de-a doua cerințe legale referitoare la pericolul social), cu totul diferit, Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008 reține că „în cauză sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 453 pct.1 lit.a/1 rap. la art. 455 din Codul de procedură penală”, diferență de apreciere ce a apărut în condițiile în care Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 și Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008 **se întemeiau pe același Raport de expertiză** (Raport de expertiză nr. nr.9/A1C7/25.02.2008) și pe date identice privind conduita condamnatului.

Pe de altă parte, din motivarea Sentinței penale nr. 178/5.05.2008 nu rezultă în mod explicit dacă instanța a exclus varianta internării sub pază într-o unitate medicală din rețeaua Ministerului Sănătății sau a dacă a considerat că lăsarea în libertate a condamnatului nu prezintă pericol concret pentru ordinea publică.

În acest context, Secția pentru judecători apreciază că Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 (chiar în condițiile în care a fost atacată cu recurs și ulterior casată prin Decizia penală nr. 548/29 08 2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală), putea constitui obiectul analizei în cadrul colectivului de judecători, ca problemă de drept, întrucât instituia o altă practică la nivelul instanței, decât cea consacrată prin Sentința penală nr. 550/5.12.2007 (definitivă prin Decizia penală nr. 5 din 18.01.2008 a Curții de Apel Craiova- Secția penală), în sensul că făcea aplicarea prin analogie a dispozițiilor art.139¹ din Codul de procedură penală (internarea sub pază în rețeaua civilă) și în plus aducea în discuție, implicit caracterul executoriu al acestei măsuri.

Secția pentru judecători a constatat din materialul de control al Inspecției Judiciare că soluția dispusă prin Decizia penală nr. 548 din 29.08.2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală, a fost analizată ca practică de casare în ședința din 4 septembrie 2008, ocazie cu care, deși au fost prezentate motivele pentru care a fost casată Sentința penală nr.143 din 26.03.2008, s-a omis faptul că la nivelul secției au mai existat alte două soluții cu rezolvări diferite pentru o situație similară dedusă judecării.

În urma verificărilor efectuate de Inspecția judiciară, Secția pentru judecători reține că, în general, activitatea de analiză a practicii de casare la nivelul Secției penale este planificată și se realizează în conformitate cu prevederile legale și regulamentare, în sensul că soluțiile sunt consemnate în registrul practicii de casare, se întocmesc referate lunare, iar pe baza discuțiilor din cadrul colectivului de judecători se întocmesc minute care consemnează aceste discuții, însă în conținutul referatelor în care sunt prezentate diferite probleme de drept din practica de casare, cea menționată mai sus nu se regăsește.

Față de toate aspectele rezultate urmare controlului desfășurat la Tribunalul Dolj, Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii constată faptul că domnul judecător Diaconu Constantin, președintele instanței, și-a exercitat necorespunzător atribuțiile manageriale ce vizează coordonarea activității de unificare a practicii judiciare, sens în care reține următoarele:

Conform art.12 lit.d) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, președintele tribunalului: „asigură și verifică, personal sau prin intermediul vicepreședintelui ori a altor judecători pe care îi desemnează în acest scop, cu aprobarea

colegiului de conducere, respectarea obligațiilor legale și a regulamentelor de către judecători și personalul auxiliar de specialitate, la tribunal și la instanțele din circumscripția acestuia”, iar potrivit art.12 lit.e) din același regulament, președintele tribunalului: „desemnează judecătorii, care potrivit legii, urmează să îndeplinească și alte atribuții decât cele privitoare la activitatea de judecată”.

De asemenea, articolul 26¹ alin.1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, introdus prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.46/2007, prevede că: „La nivelul fiecărei secții sau, după caz, al fiecărei instanțe, acolo unde nu sunt organizate secții, se organizează întâlniri lunare ale judecătorilor, în care vor fi discutate problemele de drept care au condus la pronunțarea unor soluții diferite”.

Alineatul 2 al articolului 26¹ din același regulament statuează că „Problemele de drept prevăzute la alin.1 sunt analizate, în prealabil de către președintele secției sau, după caz, de vicepreședintele instanței, ori de judecătorul delegat de președintele instanței, care va prezenta un studiu asupra acestora, cu referire și la practica judiciară a altor instanțe, în care, în mod obligatoriu își va expune opinia motivată, studiu ce se supune dezbaterii judecătorilor”, iar articolul 29 din regulamentul menționat statuează că judecătorii cu atribuții privind analizarea practicii instanțelor de control judiciar, desemnați de președinții instanțelor, au obligația de a evidenția în referatul întocmit lunar, practica neunitară a propriei instanțe, cât și a instanței superioare, dacă este cazul.

Pe de altă parte, potrivit art.46 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești iau măsuri pentru organizarea și buna desfășurarea a instanțelor pe care le conduc, și după caz, a instanțelor din circumscripția acestora, asigură și verifică respectarea obligațiilor statutare și a regulamentelor de către judecători și personalul auxiliar de specialitate”.

Prin raportare la aceste dispoziții legale și regulamentare, cu precădere la cele menționate în conținutul prevederilor art.26¹ alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, Secția pentru judecători reține faptul că domnul judecător Diaconu Constantin, în calitatea sa de președinte al instanței (fiind de altfel și judecător repartizat la Secția penală), deși avea obligația de a preocupa de asigurarea

întâlnirilor lunare ale judecătorilor din cadrul acestei secții pentru discutarea problemelor de drept ce au condus la adoptarea unor soluții diferite, nu a luat măsurile necesare pentru organizarea, în cursul lunilor aprilie și iunie 2008, a unor ședințe de analiză a soluțiilor contradictorii pronunțate de aceeași secție a Tribunalului Dolj (în speță Sentința penală nr. 550/5.12.2007, Sentința penală nr. 143/26.03.2008 și Sentința penală nr. 178/05.05.2008), respectiv nu a verificat îndeplinirea acestei atribuții de către vicepreședintele instanței, domnul judecător Stanciu Dumitru.

Față de cele expuse, constatând faptul că deficiențele reținute în sarcina domnului judecător Diaconu Constantin, președinte al Tribunalului Dolj, au avut drept consecință generarea unei practici neunitare a completelor Secției penale din cadrul acestei instanțe, în temeiul dispozițiilor art.51 alin.1 lit.b) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Revocă din funcția de președinte al Tribunalului Dolj pe domnul judecător DIACONU CONSTANTIN, începând cu data de 11.02.2009.

Art.2 – Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și Direcției resurse umane și organizare, în vederea punerii în aplicare, conform legii.

Data în București, la data de 11 Februarie 2009

Președinte,

Judecător Viorel Virgil ANDREIEȘ

